

Finansdepartementet
Avdelning för offentlig förvaltning
103 33 Stockholm

Remissvar - Lite mer lika. Översyn av kostnadsutjämnningen för kommuner och landsting (SOU 2018:74)

2019-02-08 skickade regeringskansliet ut kostnadsutjämningsutredningens betänkande på remiss till 338 remissinstanser, bland annat till samtliga kommuner och landsting. Remissvaren ska ha inkommit till Finansdepartementet senast den 17 maj 2019. Betänkandet innehåller förslag på förändringar i kostnadsutjämnningen för kommuner och landsting, som är en del av det kommunalekonomiska utjämnningssystemet.

Kommunförbundet Skåne, som är de 33 skånska kommunernas intresseorganisation, har inte fått betänkandet på remiss men dess styrelse har ändå beslutat att lämna remissvar ur ett principiellt perspektiv för de skånska kommunerna.

I samband med remissvar i rubricerat ärende vill Kommunförbundet Skåne åter påpeka att de riktade statsbidragen endast bör användas i undantagsfall och då med tydliga riktlinjer samt att flertalet av de befintliga riktade statsbidragen bör övergå till att bli generella.

Nedan följer ett antal synpunkter från Kommunförbundet Skåne på ovan nämnda betänkande:

Övergripande kommentarer:

Kommunförbundet Skåne menar att, till följd av gällande tidplan för inlämnande av remissvar, ett införande av ny modell för kostnadsutjämning inte bör ske före 1 januari 2021 och då med beaktande av de synpunkter som lämnas i remissvaret.

Ett av målen med översynen var att förenkla och göra kostnadsutjämningsystemet mer lättbegripligt. Kommunförbundet Skåne anser att den nya utredningen blivit än mer teknisk och komplicerad än nuvarande kostnadsutjämning. Kostnadsutjämnningen måste kunna vara mer lättförståelig för de politiker och tjänstepersoner som vill kunna sätta sig in i modellen.

Det införandebidrag som utredningen föreslår, där kompensation ges första åren till de kommuner som får störst negativ förändring, bör finansieras med statliga medel och inte gemensamt av kommunerna.

Det är av vikt att effekter av gränspendlingen till Danmark för de skånska kommunerna finns med som beräkningsunderlag i de olika beräkningsmodellerna.

Förskola och fritidshem:

Kommunförbundet Skåne ställer sig positiv till införande av socioekonomisk kompensation men det är samtidigt svårt att bedöma om det är rimliga faktorer som föreslås i utredningen.

Förskoleklass och grundskola:

Utredningen föreslår ingen socioekonomisk kompensation i kostnadsutjämnningen för förskoleklass och grundskola med hänvisning till det riktade statsbidraget för likvärdig skola. Kommunförbundet Skåne anser inte att det är rimligt att socioekonomisk kompensation ska ske utanför den ordinarie kostnadsutjämnningen i form av ett tillfälligt riktat statsbidrag. Nämda statsbidrag bör istället lyftas in som generellt statsbidrag och socioekonomisk omfördelning ska ske i kostnadsutjämningsystemet.

Gymnasium:

Modellen ger kompensation för alla i åldern 16-18 år, vilket innebär kompensation även för ungdomar som i stället för att gå gymnasieutbildning väljer att jobba. Här borde någon form av reducering till följd av detta införas i modellen.

Individ- och familjeomsorg:

Rädda barnens barnfattigdomsmått utifrån hushållets inkomststandard och/eller försörjningsstöd är en tveksam variabel. Detta kan anses vara påverkbart eftersom det räcker att en familj fått försörjningsstöd en gång för att det ska kvalificeras som barnfattigdom. Utredningen svarar inte på varför man inte enbart använder kriteriet om hushållens inkomststandard.

Kommunal vuxenutbildning:

Modellen kräver att variablerna uppdateras ofta för att vara aktuella eftersom detta är kopplat till en invånargrupp som i stor omfattning bedöms röra sig mycket mellan kommunerna och därmed gör att variablerna ofta förändras.

Äldreomsorg:

Prislapparna i modellen är uppräknade utifrån tidigare empiri. Här bör man framöver titta på ny empiri. Befolkningens levnadsålder ökar successivt och framsteg sker löpande inom vården som påverkar insatserna, vilket gör att prislapparna inom äldreomsorgen som utredningen använder sig av också bör ses över.

Det är positivt att normkostnaden för gifta/ogifta ersätts med sammanboende/ensamboende.

Verksamhetsövergripande kostnader:

Här borde utredaren lagt mer fokus på att titta på variablerna och inte bara räkna upp befintliga.

Patric Åberg
Styrelseordförande
Kommunförbundet Skåne